

Evaluatie cultuurbeleid gemeente Noordoostpolder

bureauanalyse en bevindingen sleutelfiguren

1. Inleiding

Het huidige cultuurbeleid is alweer vijf jaar oud

Op 18 februari 2010 stelde de gemeenteraad de Cultuurnota gemeente Noordoostpolder 2010-2014 'Vijftig meter boven NOP' vast. Hoogste tijd om deze beleidsnota te evalueren en toe te werken naar een nieuwe nota. Daarvoor gaan we eerst het huidige cultuurbeleid evalueren. Deze startnotitie is het resultaat van de eerste evaluatieronde.

Deze startnotitie is het resultaat van fase 1 van het Plan van Aanpak

Op 3 maart 2015 stelde het college het Plan van Aanpak vast. We werken in drie fasen. Dit is de eerste fase die bestaat uit een bureau-analyse en interviews met sleutelfiguren. Tijdens de bureau-analyse trekken we vanuit het gemeentelijk perspectief conclusies: zijn de voorgenomen beleidsdoelen per onderdeel gehaald of niet?

We bekijken hoe de doelstellingen nu worden ervaren: is wat we ons toen voornamen nog steeds actueel en nuttig? We kijken terug op het implementatietraject: hebben we bereikt wat we van plan waren? Als we zaken niet haalden, was de vraag: waarom niet en vinden we dat erg?

Hoe is de opbouw van deze startnotitie?

Om te beginnen volgt er een algemene beschrijving –een bureau-analyse- van de ontwikkelingen binnen de culturele sector en binnen het cultuurbeleid over de afgelopen vijf jaar.

Daarna evalueren we de destijds vastgestelde hoofddoelstellingen en doelstellingen per onderdeel van de nota. En we bekijken of het voorgenomen implementatietraject is gelukt. Tenslotte geven we aan hoe we nu terug kijken op de geformuleerde Missie en Visie. De input van de geïnterviewde sleutelfiguren is op hoofdlijnen meegenomen.

2. Wat waren de belangrijkste ontwikkelingen?

2.1. Culturele Zaken is geprivatiseerd en het Cultuurbedrijf is er gekomen. Daarin is Theater 't Voorhuys ook opgenomen

Veruit de grootste verandering in de culturele infrastructuur van de Noordoostpolder was de privatisering van het Muzisch Centrum, de Kunstuitleen en Museum Schokland. Zij vielen onder de gemeentelijke afdeling Culturele Zaken. Per 1 januari 2015 zijn zij ondergebracht in Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder. Theater 't Voorhuys was al een private organisatie. Deze is ook ondergebracht in de zelfde stichting. Daardoor is er inhoudelijke synergie te halen en heeft die nieuwe organisatie ook voldoende omvang om toekomstbestendig te zijn. Door samen op te trekken kan het Cultuurbedrijf beter en flexibeler inspelen op het sterk veranderende gedrag van de cultuurconsument.

Daarmee zijn de beleidsvoornemens 15.3. en 15.4. (Verzelfstandiging CuZa en Synergiebereik en toekomstige organisatie) ruimschoots gehaald. De nota spreekt nog voorzichtig van een intern verzelfstandigingsproces (15.3), waarbij gehele verzelfstandiging de voorkeur geniet, maar niet tegen elke prijs. Doel was dat het Muzisch Centrum meer op afstand zou komen te staan van de gemeente zodat zij als uitvoeringsorganisatie kan functioneren en de gemeente haar regierol vanuit het cultuurbeleid beter kan oppakken. Dat is allebei gelukt.

Er is inmiddels een Subsidieuitvoeringsovereenkomst met het Cultuurbedrijf, waardoor de regierol is geborgd en de scheiding tussen uitvoering en beleid volledig is doorgevoerd. Door te privatiseren kan er sneller en efficiënter op de markt worden ingespeeld, kunnen fondsen en sponsors worden aangeschreven en is cultureel ondernemerschap mogelijk gemaakt.

Besluit 15.4. omschrijft het gewenste synergie-bereik en de toekomstige organisatie. Doel was om samen met bibliotheek, theater en Muzisch Centrum een overleg te starten over hoe er meer samenhang en minder kwetsbaarheid kan worden bereikt in het functioneren van de culturele instellingen. De FlevoMeer Bibliotheek heeft zich als fusiebibliotheek in het Flevolandse al apart georganiseerd en is daarom niet meegenomen in de nieuwe constructie. Hierover leest u meer bij 2.4. Ook zijn de organisaties elkaar veel meer gaan opzoeken en is er aanzienlijk meer samengewerkt (zie 2.8). Voorheen opereerden de instellingen elk vanuit hun eigen eilandje. Dat was in 2010 nog de constatering.

2.2. *De steunfunctie Onderwijs moest lokaal worden betaald*

Bij aanvang van deze beleidsperiode werd de Steunfunctie Onderwijs (Cultuureducatie) volledig gesubsidieerd door de provincie. Die zag dit echter niet meer als haar taak. Per 1 september 2013 is de provinciale subsidie stopgezet. Wel is er een Flevolands Steunpunt gekomen voor de ontwikkeling van regionaal aanbod en deskundigheidsbevordering; het Fleck.

Het vorige college heeft namens drie andere gemeenten uit Flevoland ingesproken bij PS en er is bestuurlijke afstemming geweest, omdat gevreesd werd dat niet elke gemeente de lokale financiering rond zou kunnen krijgen. Ook zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het netwerk sluitend te houden en de positionering van de lokale steunpunten ten opzichte van het Fleck optimaal op elkaar af te stemmen. Dat laatste is gelukt.

Aangezien de steunfunctie (het 'brengen van cultuur en laten kennis maken met verschillende disciplines van kunst en cultuur' voor schoolkinderen) speerpunt van het gemeentelijk cultuurbeleid is, heeft de gemeente Noordoostpolder er voor gezorgd dat de steunfunctie bleef bestaan met lokale middelen. Dat kon alleen door herschikking van het cultuurbudget: er moest immers bezuinigd worden.

Het Muzisch Centrum heeft de opdracht gekregen binnen haar eigen begroting de steunfunctie in stand te houden voor de scholen in de Noordoostpolder. Er is overleg geweest met de gemeente Urk om aan hen een bijdrage te vragen voor afname door scholen op Urk. Aangezien Urk die niet wilde geven, zijn vanaf toen de tarieven voor scholen van Urk kostendekkend gemaakt.

Van de provincie kreeg CuZa € 110.000. Dat was inclusief het bedienen van scholen op Urk en het opleiden van ICC-ers op de scholen (Interne Cultuur Coördinatoren). Door de herschikking in de begroting van CuZa is de steunfunctie behouden (voor € 65.000), maar was er wel sprake van verschraling van het vrijetijdsaanbod (cursorisch): vacatures zijn niet opgevuld. Zeker voor het VO heeft een en ander geleid tot verschraling, omdat van oudsher apart geld werd gegeven voor het aanbod aan het VO. Inmiddels kan alleen nog maar op aanvraag maatwerk worden geleverd aan het VO. Een VO-school betaalt dan zelf de docentkosten.

Doelstelling 5.1. uit Vijftig meter boven NOP luidt: Handhaven en faciliteren van de steunfunctie cultuureducatie. Ondanks de bovengenoemde wijzigingen is dat meer dan gelukt: er is een groei gemaakt van aanbodgericht naar iets meer vraaggericht werken: door in te spelen op thema's kon meer maatwerk worden geleverd. Er is meer aanbod ontwikkeld dat geschikt is om flexibel in te zetten op vraag van de school of om te verbinden met andere workshops. Vooral de beweging 'naar buiten toe' wordt als succesvol ervaren: hiermee bedoelen we dat er steeds meer aanbod op de scholen of Kindcentra zelf georganiseerd wordt en dat er dus meer culturele activiteiten buiten de muren van het Muzisch Centrum plaatsvinden: op de plekken waar de vraag leeft.

Het écht vraaggericht werken is moeilijker. Want de scholen hebben geen tijd of missen de ervaring om te kunnen formuleren wat zij willen. Er is bij het PO een gebrek aan visie op cultuuronderwijs (vaak als gevolg van tijdgebrek, niet uit onwil) en er zijn niet veel getrainde ICC-ers. (dat zijn Interne Cultuurcoördinatoren die als leerkracht het

cultuurbeleid van een school borgen). De deskundigheid is dus minimaal. De NOP kent veel kleine scholen met weinig personeel: dan is het lastig hiervoor iemand vrij te roosteren.

Belangrijk wapenfeit is wel dat basisscholen het belang van cultuuronderwijs steeds meer zien en erkennen.

Het doel van borgen van de steunfunctie is dus wel gehaald, maar dan vooral voor het PO.

Het bereik is groot: Urk is er af, maar dat is het enige grote verschil. 95% van de scholen in de Noordoostpolder wordt bereikt.

Aan het einde van deze beleidsperiode lijkt het te gaan lukken om met alle onderwijskoepels een convenant te kunnen sluiten, waarbij het PO zich bindt aan een jaarlijkse afname bij het steunpunt van in ieder geval € 6 per leerling. Dat zal de toegang tot het onderwijs alleen maar vergroten en helpt ook de steunfunctie financieel in stand te houden binnen de huidige budgetten.

Minder gelukt:

Het creëren van een doorgaande leerlijn was het ideaal. Dat lukt sinds kort op twee scholen en dat moet zichzelf gaan doorverkopen. Andere scholen hadden geen tijd en ruimte om dit te kunnen realiseren. Er zijn wel voldoende pogingen gedaan om dit voor elkaar te krijgen.

De borging en het advies over de beleidsvorming voor cultuuronderwijs op de scholen is geen speerpunt meer van het lokale steunpunt. Voorheen was dat onderdeel van de provinciale opdracht. Nu is die taak belegd bij de provinciale steunfunctie. Voor het VO kwam het al dan niet blijven bestaan van de Cultuurkaart in het geding: dat heeft ook grote invloed gehad, omdat de meeste scholen gingen afwachten. Het blijft lastig om structureel het VO te bereiken.

2.3. De Bibliobus is verdwenen. Er is een vernieuwde basisbibliotheek gekomen en er is een nieuwe bibliotheekwet

De FMB is er in geslaagd bezuinigingen te realiseren zonder dat dit ten koste ging van de dienstverlening.

De eerste periode werd, vanwege ontwikkelingen op De Deel, huisvestingsonderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een gezamenlijk cultuurpand op de Deel met theater, MC en FMB. Het was niet haalbaar en ook voor de FMB geen gunstig scenario. Het heeft wel geleid tot nauwe samenwerking met andere culturele instellingen. Men weet elkaar op veel onderdelen te vinden. De samenwerking opzoeken van lokale maatschappelijke partners is een belangrijke pijler geworden voor de bibliotheek en ze maakt dat ook waar.

Er is door de FMB een Businesscase opgesteld voor het opvangen van de bezuinigingen met als voorkeursscenario inwonen bij de gemeente. Omdat dit niet haalbaar bleek, heeft dat geleid tot een besluit om in het huidige pand te blijven, de bovenverdieping te verhuren -zodat zij inkomsten uit huur kunnen innen- en met minder vierkante meters de Retail formule (het nieuwe bibliotheekconcept) neer te zetten. Voor de inrichting is geïnvesteerd en geleend.

Ook heeft de FMB besloten de bibliobus van de weg te halen. Daar werd nog maar sporadisch gebruik van gemaakt.

Als alternatieve dienstverlening aan de dorpen heeft de FMB twee pilots dorpsbibliotheek uitgeprobeerd. Omdat er weinig gebruik van werd gemaakt door volwassenen, ging de FMB hier niet mee verder. Momenteel probeert de FMB schoolbibliotheeken in de dorpen te realiseren, die mede gefinancierd worden door scholen. De gemeente heeft aangegeven de subsidie vooral te verlenen voor 1 centrale vestiging in Emmeloord. Het moet dus binnen het zelfde budget.

Conclusie is dat door de invoering van het winkelconcept de bibliotheek met minder middelen in stand kan blijven en dat er meer wordt samengewerkt. Dat was ook wat we ons hadden voorgenomen. De FMB gaf aan dat het de gemeente goed gelukt is beter te sturen op samenwerking. De instellingen waren voorheen veel meer op zichzelf gericht. De basisbibliotheek is aantrekkelijker geworden. Dit heeft geleid tot groei in het aantal gebruikers. Wel zie je de trend dat er een groei zit in het aantal jeugdleden (die niet betalen) en een daling in het aantal betalende bezoekers.

Voor de FMB en de gemeente zal de vraag aan de orde komen of gratis lidmaatschap voor de jeugd (omwille van de laagdrempeligheid) nog langer in stand kan worden gehouden.

Door de invoering van de nieuwe bibliotheekwet (Wsob) wordt de digitale bibliotheek sinds 2015 landelijk georganiseerd en is voor de bekostiging daarvan een uitname gedaan uit het gemeentefonds. De vraag is of daarmee dan ook de subsidie omlaag kan. Dit hangt samen met de vraag hoeveel afdracht de bibliotheek moet doen om de verplichte aansluiting bij de digitale content te behouden.

2.4. De effecten van het nieuwe subsidiebudget 'Culturele Visitekaartjes' zijn erg succesvol

Eén van de uitgangspunten (4.8.) in 'Vijftig meter boven NOP' is het bevorderen van culturele aantrekkelijkheid. In 2009 concludeerden we dat ons veel subsidieverzoeken bereikten die we op inhoudelijke gronden graag wilden honoreren vanwege het specifieke karakter en de uitstraling die ervan uit gaat. Er was echter geen subsidiemogelijkheid anders dan voor amateurkunsten.

"Door initiatieven die een cultureel visitekaartje afgeven te ondersteunen, willen we bijdragen aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Daarvoor willen we de subsidiëring van een aantal projecten met een specifiek 'cultureel visitekaartje' mogelijk maken". Om dit mogelijk te maken (10.2) namen we ons voor hiervoor een deel van de beschikbare budgetten voor aankoop en onderhoud van beeldende kunst in te zetten. Op 15 december 2011 heeft de gemeenteraad besloten een krediet beschikbaar te stellen van € 22.000 per jaar voor het subsidiebudget 'Culturele Visitekaartjes' en deze te halen uit de reserve kunstwerken Noordoostpolder (later: reserve BKC).

Daarmee is sinds 2012 het nieuwe subsidiepotje "Culturele Visitekaartjes" een feit. Dat heeft geleid tot aanvragen van uiteenlopende aard die cultureel aanbod in de Noordoostpolder niet alleen heeft verbreed, maar die ook heeft geleid tot een kwaliteitsverbetering, meer samenwerking en meer innovatie.

Meerdere geïnterviewde sleutelfiguren noemen dit "één van de best uitgedaakte speerpunten van de cultuurnota": het heeft verbreding en vernieuwing gebracht. De scheidslijn tussen amateurkunst en professionele kunsten neemt steeds meer af: de grenzen vervagen steeds meer, ook omdat fondsen vaak als criterium hebben dat professionals met amateurs samenwerken. Daardoor is het goed dat er een innovatiefonds is.

De keerzijde is er ook: Dat zou dan echter ook beschikbaar moeten zijn voor amateurverenigingen: zij kunnen steeds minder terecht bij fondsen vanwege de wijzigingen in rijksbeleid en gewijzigde criteria.

2.5. Cultuurparticipatie van de jeugd via OJC De Klos, project NOP-Art en de Regeling Combinatiefuncties heeft een impuls gebracht

Het Jeugdcultuurhuis (5.2.) is er niet gekomen.

De reden hiervoor was dat er geen draagvlak was voor een extra opgetuigde organisatie met een projectleider en een fysieke (mobiele) voorziening.

Het college heeft op 16 februari 2010 in een memo aan de raad aangegeven dat tijdens de vergadering van de commissie samenlevingszaken duidelijk werd dat er vanuit de

commissie geen draagvlak bestaat voor het neerzetten van een projectorganisatie voor de uitvoering van het jeugdcultuurhuis. Er werd aangegeven dat de voorkeur bestaat om aan te sluiten bij het initiatief van NOP-Art en dit verder uit te werken.

Dat is gebeurd: het project NOP-Art is uitgevoerd door Carrefour, De Klos en CuZa. Zij zijn gevraagd om op basis van een geformuleerde opdracht een werkplan uit te werken. Doel van het project was contact te leggen met (groepen) jongeren die rond lopen met (nieuwe) ideeën, ambities en/of idealen op cultureel gebied. Het doel is deze haalbaar en uitvoerbaar te maken en hun cultuurparticipatie te verbreden. Jongeren leren dat wat zij leuk vinden, onder begeleiding, ook daadwerkelijk te organiseren en dat wat zij hebben geleerd over te dragen aan nieuwe groepen. Ook was het de bedoeling jongeren makkelijker binnen te laten lopen bij bestaande culturele instellingen.

Het project is, na een goede start, vroegtijdig gestopt. Het is in de ogen van de gemeente niet gelukt vanwege de organisatievorm en cultuurverschillen van deelnemende organisaties. Jongeren wisten onvoldoende wat NOP Art inhield. De opdracht was wellicht ook te moeilijk geweest. NOP-Art heeft zichzelf onvoldoende weten te verkopen. Ook heeft het niet geleid tot nieuwe deelname voor MC. Jongeren zouden met vragen moeten komen, maar volgens CuZa werkt het andersom. Toch heeft NOP-Art wel degelijk iets opgeleverd. Dat wordt vooral beaamd door OJC De Klos. Er zijn erg veel verschillende groepen jeugd bereikt. Ook na het stoppen van NOP-Art heeft de Klos projecten uitgevoerd en het huidige project Raves! is erg succesvol. Er zijn Dj's opgeleid en er waren optredens in de Klos en op het Pieperfestival. Nop-Art heeft voor De Klos als spin-off gewerkt. Er zijn workshop voor beginnende bandjes, men doet aan bandcoaching. Jongeren maken een groeiproces door en leren licht- en geluid techniek. De Klos biedt hen een podium.

De doelgroep die bij De Klos naar binnen gaat is daardoor ook verbreed. Het heeft geleid tot meer nieuwe jongeren die de Klos in kwamen. Nieuwe mensen zijn binnen gekomen. De Klos biedt i.s.m. met CuZa/Cultuurbedrijf steeds meer een podium, ander volk binnen. Ook ouders en oma's: daardoor is de beeldvorming over De Klos gewijzigd.

Wijziging in subsidiëren De Klos: de gemeente heeft de waarderingssubsidie omgezet in een structurele subsidie en is De Klos gaan beschouwen als een culturele instelling. Ook met als doelstelling dat De Klos in ruil daarvoor meer verschillende doelgroepen binnen zou halen en haar accommodatie meer beschikbaar stelt voor ander soort jongeren dan de vaste club. Dat is gelukt.

Combinatiefuncties

In de oude regeling Combinatiefunctionarissen 201-2014 zijn 2,5 Fte reguliere functies van CuZa ingezet als cofinanciering voor de regeling. Enig plusje voor cultuur was het project NOP-Art met het uitvoeringsbudget en de garantie dat de steunfunctie Cultuureducatie kon blijven bestaan.

Door mee te doen aan deze regeling is het behoud van de steunfunctie zeker gesteld: de functionarissen konden immers niet worden ontslagen, omdat dan de cofinanciering zou vervallen. Daardoor is het aanbod aan onderwijs niet in gevaar gekomen.

De inhoudelijke doelen zijn al genoemd bij de Steunfunctie Onderwijs (paragraaf 2.2.).

2.6. Sturing op samenwerking Lokale omroep onder druk effectief, maar de indirecte subsidierelatie met de OZO is stopgezet

Als richtlijn voor het in stand houden is besloten € 1 per huishouden aan subsidie beschikbaar te stellen aan de lokale omroep met zendmachtiging. Dat is ook gebeurd. Er is ook eenmalig een investeringssubsidie verleend voor technische faciliteiten.

Er is bestuurlijk gestuurd op meer (facilitaire) samenwerking tussen de lokale omroep en de OZO. Doordat de OZO niet wilde samenwerken heeft het college besloten dan ook geen financiële relatie meer met de OZO te willen. Doordat de OZO tegen een zeer laag tarief gebruik maakte van de studioruimte van het Muzisch Centrum, is ook die huurrelatie opgezegd en is de OZO verhuisd.

Rondom de tijd dat de zendmachtiging moest worden verlengd, was er binnen de omroep een afsplitsing en waren er twee partijen die een aanvraag hadden ingediend. Daartoe opgeroepen door college en gemeenteraad is uiteindelijk gekozen voor samenwerking binnen de huidige Stichting Lokale Omroep Noordoostpolder.

In het mediabeleid dat we gaan opstellen zal worden uitgezocht of meerjarige afspraken tussen gemeente en omroep in een convenant kunnen worden vastgelegd. Door eerst meer te subsidiëren kan de omroep investeren in kabel TV, waardoor er reclame-inkomsten kunnen worden binnengehaald en de subsidie gefaseerd omlaag kan. Via de Mediawet blijft de plicht tot bekostigen bestaan. Wat er verstaan wordt onder (voldoende) bekostiging is al jaren onderwerp van gesprek met de omroep. Sinds 2015 is er een andere richtlijn voor bekostiging vastgesteld. Die is op grond van € 1,14 per woning.

2.7. *Veel wijzigingen in beeldende kunst beleid, zowel de kunst in de Openbare ruimte, het gemeentelijk kunstbezit en uitvoering exposities.*

Op het vlak van de Beeldende Kunst hadden we ons heel wat voorgenomen en is er ook veel gebeurd. Veel van wat we ons hebben voorgenomen is uitgevoerd, maar er is meer gebeurd dan alleen dat. De Stichting A.D. van Eckfonds is er niet meer, het onderhoud en beheer van kunst in de openbare ruimte ligt nu bij de gemeente, net zoals de uitvoering van de exposities in het gemeentehuis. Er is meer bezuinigd op Beeldende Kunst dan in de beleidsnota was voorzien. Er is wel een Regeling Adviescommissie Beeldende Kunst vastgesteld, maar de commissie is niet geïnstalleerd en het aankoopbudget Beeldende Kunst is afgeroomd. Ook zijn middelen die eerst bestemd waren voor Beeldende Kunst anders ingezet, namelijk voor het creëren van de subsidieregeling 'Cultureel Visitekaartjes'.

De conclusie is dat we soberder zijn geworden in het aanschaffen en dat het beheer en behoud van de kunstwerken structureel is verbeterd. De gemeentelijke kunstcollectie zal kleiner worden, waardoor de opslag van kunst beter kan worden.

2.8. *Bezuinigingen*

De cultuurnota Vijftig meter boven NOP is budgetneutraal opgesteld. Daarna volgden de mindere jaren en moest er bezuinigd worden. Vanaf 2016 is het cultuurbudget structureel geslonken met € 680.000.

De volgende bezuinigingen zijn dan doorgevoerd:

- CuZa / Cultuurbedrijf: drie fasen: € 100.000 , € 150.000, € 133.500	=	€ 383.500
- Theater/Cultuurbedrijf: € 50.000	=	€ 50.000
- FlevoMeer Bibliotheek: € 180.000 + € 66.500 (2016)	=	€ 246.500
TOTAAL:		€ 680.000

Enmalige bezuiniging:

- Reserve BKC afgeroomd tot max. € 500.000 (aankoop buitenkunst) **ca. € 350.000**

Of we in de nieuwe beleidsperiode nog verder kunnen bezuinigen of het budget kunnen consolideren op het huidige niveau hangt ook af van de raad. Die zal in juni 2015 een keuze moeten maken over wat voor gemeente zij wil zijn (scenariodiscussie).

2.9. *Er is meer samengewerkt: de instellingen zijn minder op zichzelf gericht*

Alle sleutelfiguren die zijn geraadpleegd voor deze evaluatie geven aan dat de instellingen die aanvankelijk nog erg op zichzelf gericht waren nu veel meer samenwerken en ontwikkelen. Er is overleg, er worden cross-over geprogrammeerd en ook in het minder georganiseerde circuit weet men elkaar steeds meer te vinden voor samenwerkingsverbanden en vernieuwing. In het bijzonder OORD, Prins te Paard, de combinatiefuncties cultuur en de mensen in het netwerk rond het Waterlab hebben daar toe bijgedragen.

2.10. Erfgoedbeleid en Monumentenbeleid is er gekomen

Besluit 12.1. uit de nota "Tegen de achtergrond van de monumentale rijkdom van Schokland en de aanwezigheid van enkele andere monumenten zullen wij in de komende beleidsperiode onderzoeken of een specifiek gemeentelijk erfgoedbeleid gewenst is en of er nieuwe objecten aan de gemeentelijke monumentenlijst kunnen worden toegevoegd."

Inmiddels is in 2013 de Erfgoednota 'Pionieren in Erfgoed' vastgesteld. En is het Uitvoeringsprogramma 2013-2023 opgesteld. Daarmee is voldaan aan de voorgenomen doelstelling.

2.11. Evenementen, Recreatie en Toerisme en Ontwikkelingen rond het Werelderfgoed Schokland en Museum Schokland

Voor Museum Schokland volgt nog een aparte evaluatie die zal leiden tot Museumbeleid. Hierin zullen de andere ontwikkelingen worden meegenomen.

Wat betreft evenementen, Recreatie en toerisme, monumenten en erfgoedbeleid: deze zaken lopen vaak door elkaar. Daarnaast lopen er ook activiteiten die de gemeente ondersteunt vanuit Gebiedspromotie en het project Buitengewoon Noordoostpolder. Naast OORD is ook **Uit je tent** een belangrijk evenement. Nieuwkomer was het jongerenfestival NOPPOP, dat nu drie jaar draait en uit het cultuurbudget wordt ondersteund.

In het jubileumjaar zijn er wat extraatjes geweest, zoals première film Van Gasteren en onthulling Canon de Noordoostpolder en de uitvoering van de operette De Pioniers door La Mascotte.

Het onderzoek naar de mogelijkheid tot incidentele subsidiëring van culturele evenementen is er niet geweest. Wel is OORD jaarlijks gesubsidieerd, terwijl zij eigenlijk alleen aanspraak kunnen doen op een incidentele subsidie. De vraag is of OORD (en La Mascotte) structureel gesubsidieerd kunnen worden. Zij zijn binnen de Noordoostpolder een belangrijk begrip. En ze weten de inwoners blijvend aan zich te binden.

Evenementen en Informatie / toerisme en recreatie

- 14.1 Evenementen: we onderzoeken binnen het huidige cultuurbudget de mogelijkheid tot incidentele subsidiëring ten behoeve van culturele evenementen.
- 14.2 VVV: Wij bezien in de komende periode de mogelijkheden tot méér bundeling in de informatieve dienstverlening, zowel aan de burgers als aan mensen van buiten. We denken daarbij ook aan de VVV, aan het gemeentelijke informatieloket en aan de FlevoMeerBibliotheek Noordoostpolder.

Er is sprake geweest van een doorontwikkeling van de VVV, die nu niet meer in de poldertoren zit. Van focus op Retail functie (voorheen) veel meer op informatievoorziening en promotie.

Binnen het beleid Recreatie en Toerisme is de focus verlegd.

Eerst werd gestuurd op de toeristen die er al zijn aan ons te binden en hen door te verwijzen naar activiteiten. Nu zijn er promotie acties om mensen van buiten de polder hier naar toe te trekken.

Er is een evenementenmagazine gemaakt in samenwerking met StEP, Uit je Tent, gemeente en ondernemers.

Voor De nacht van oranje vroeg StEP, bovenop het bestaande subsidiebudget, subsidie aan voor de programmering van de amateurpodia die CuZa daar organiseert. Voor die constructie is gekozen omdat CuZa als gemeentelijke afdeling zelf geen subsidie kon aanvragen. Het is nu aan het Cultuurbedrijf om te bepalen of zij binnen haar eigen budget deze activiteit een meerwaarde vindt.

Voorgaande amateurkunstevenementen zoals Kunstplein zijn verdwenen, omdat CuZa deze niet vernieuwend genoeg vond.

Voor Museum Schokland volgt nog een aparte evaluatie die zal leiden tot Museumbeleid. Hierin zullen de andere ontwikkelingen worden meegenomen. Wel is er de afgelopen twee jaar hard gewerkt aan de bekendheid van het Werelderfgoed Schokland bij het grotere publiek. Voor het vergroten van de bekendheid en de toeristische ontsluiting lopen het traject de Visie Erfgoed en Ruimte. Op 3 april 2013 heeft de gemeente Noordoostpolder een uitvoeringsovereenkomst getekend met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in het kader van de Visie Erfgoed en Ruimte (onderdeel van de Wet op de Ruimtelijke Ordening). Vanuit het VER-proces zijn middels meerdere VER-ateliers een gedeelde gebiedsvisie en uitvoeringsprogramma ontwikkeld met alle betrokken ondernemers in het gebied. De deelnemers praten verder over de organisatievorm waarin men activiteiten samen wil oppakken. De gebiedspartners streven naar een hechtere vorm van samenwerking, dat activiteiten in het gebied coördineert.

3. Welke doelstellingen uit de cultuurnota waren er en zijn deze ook gehaald?

Om dit onderdeel enigszins leesbaar te houden wordt de nummering uit de cultuurnota schematisch gevolgd. De doelstelling zal niet apart opnieuw beschreven worden, maar kort samengevat. In het kort staat er achter of de doelstelling is gehaald.

Doelstelling of Beleidsvoornemen	Gehaald?	
5.1. Handhaven steunfunctie:	gehaald met lokale financiering (zonder Urk)	
5.2. Jeugdcultuurhuis:	niet gerealiseerd. Wel project NOP-Art, dat voortijdig stopte	
6.1. stumuleringsubsidies amateurs	gehaald	
6.2. tegen lage tarieven oefenruimten in MC	gehaald	
7.1. MC in stand houden	Gehaald; verzelfstandigd	
7.1. meer samenwerking met...	gehaald	
7.2. onderzoek kostprijs lesgeelden	Gehaald; tarieven zijn afgezet tegen landelijk gemiddelde erg laag en worden fasegewijs verhoogd	

8.1. FMB in stand houden	Gehaald met minder middelen	
8.1. meer samenwerken met...	Gehaald, niet met VVV	
8.2. polderdichter hebben en criteria opstellen voor herbenoeming	Sinds 2015 geen polderdichter meer. Ook geen criteria opgesteld.	
8.3. Regeling voor literaire evenementen	Niet opgesteld. Zijn er niet geweest. Zou onder cult. Visitekaartje kunnen vallen.	
9.1. in stand houden lokale omroep	gehaald	
9.2. OZO blijven faciliteren	Besloten is later om met hen geen financiële relatie meer te hebben	
9.3. samenwerking tussen beide omroepen bevorderen	Niet gehaald: er is incidenteel sprake van samenwerking, maar moeizaam. Wel samenwerking met URK FM en Omroep Flevoland	
10.1. Theater 't Voorhuys in stand houden	Gelukt: opgegaan in Cultuurbedrijf	
10.1. Meer samenwerken met....	gelukt	
10.1. Gezamenlijk ontwikkeld aanbod (ook voor cultuureducatie)	Deels gelukt: de Cultuurbedrijfprojecten	
10.2. Budget Culturele Visitekaartjes creëren ten koste van Beeldende Kunst	Gelukt en zeer succesvol gebleken	
10.3. Subsidiebudget amateurkunstbevordering in stand houden	gelukt	
10.3. CuZa hieruit financieren heroverwegen	Niet gedaan in afwachting op realisering Cultuurbedrijf	
11.1. Stichting A.D. van Eckfonds opheffen	gelukt	
11.1. Stichting blijft bestaan als adviesorgaan	Niet voor gekozen: er is wel een regeling voor een Adviescommissie BK vastgesteld	
11.2. herpositionering middelen beeldende kunst	gelukt	
11.3. exposities in gemeentehuis blijven	Gelukt, vanaf 2015 anders belegd	

12.1. monumentenbeleid maken	Gelukt (onderdeel erfgoednota)	
12.1. erfgoedbeleid opstellen	gelukt	
13.1. onderzoek naar meest efficiënte wijze om Museum Schokland te beheren en te exploiteren	Vindt nog plaats binnen project Integrale Gebiedsontwikkeling Schokland en door het opstellen van Museumbeleid	
13.2. Samenwerking Museum Nagele, NLE, historische verenigingen	Er zijn andere keuzes gemaakt in verband met inrichten Cultuurbedrijf en nader uit te werken museumbeleid: niet gelukt	
13.2. stimuleren in samenhang en zonder dubbelingen vertellen van het verhaal van de polder	Grotendeels gelukt: er zijn nog wel dubbelingen	
14.1. zoeken naar subsidiemogelijkheden evenementen	Niet gedaan, maar budget culturele visitekaartjes was hiervoor geschikt	
14.2. VVV: meer bundeling informatieloket FMB, gemeente, VVV	Niet gelukt. Wel onderzoek geweest naar gezamenlijke huisvesting in gemeentehuis	
15.1. realiseren jeugdcultuurhuis	Niet voor gekozen	
15.2. prestatieafspraken met subsidiënten	Gelukt, voor zover het de grotere instellingen betreft	
15.3. verzelfstandiging CuZa	gelukt	
15.4 synergie-bereik toekomstige organisatie	Het Cultuurbedrijf moet dit gaan brengen	
15.7. gezamenlijke cultuurhuisvesting onderzoeken	Staat nog op de agenda voor het Cultuurbedrijf	
15.8. combinatiefuncties	Gelukt. Nieuwe regeling zal een extra impuls brengen voor cultuur	

De conclusie

Veel van de door ons voorgenomen doelstellingen zijn gehaald en op een aantal onderdelen zijn andere besluiten genomen. Het cultuurbeleid is uitgevoerd zoals we het bedoeld hadden.

4. Is het implementatietraject geslaagd?

Het implementatietraject zag er als volgt uit:

Implementatietraject:

Onderwerp	Planning besluitvorming
Alle genoemde <u>besluiten</u> in deze nota	Bij vaststelling deze nota, februari 2010.
9.1. Handhaven subsidie lokale omroep op niveau 2009	Januari 2010, bij vaststelling deze nota
5.2. Jeugdcultuurhuis: vaststellen implementatieplan	1 ^e helft 2010
7.3. en 15.3. Start onderzoek (interne) verzelfstandiging (onderdelen van) Culturele Zaken.	Begin 2010
15.4. Synergie-bereik en toekomstige organisatie (samenwerking theater, bibliotheek, Muzisch Centrum)	Start 2010
7.2. Kunsteducatie kostprijs cursusaanbod vastleggen in contract	Start 2010. Besluitvorming afhankelijk van proces.
8.3. en 15.2. Beleidsregels subsidiëren culturele activiteiten	2 ^e helft 2010
15.8. Voorstel starten met combinatiefuncties of niet	2 ^e helft 2010
8.2. Reglement polderdichter	Begin 2010
11.1. Ontvlechting AD van Eckfonds en nieuwe werkwijze	Eind 2010
11.2. en 14.1. herpositionering middelen beeldende kunst / subsidiepot culturele visitekaartjes	1 ^e helft 2011
10.2. Culturele visitekaartjes in lijn met 11.1 en 11.2.	1 ^e helft 2011, in lijn met besluiten 11.1 en 11.2.
5.1. Lokaal aanbod cultuureducatie, lokaal steunpunt meenemen bij ontvlechting CuZa	2 ^e helft 2011
12.1. Besluit erfgoed- en monumentenbeleid	2 ^e helft 2011
13.1. Positionering Museum Schokland	2 ^e helft 2011
13.2 en 15.6 Cultuurhistorische samenhang 'verhaal van de polder' plus wel of niet subsidiëren Museum Nagele	2 ^e helft 2011

De conclusie is niet anders: we hebben alles wat we ons voornamen gehaald en op onderdelen zijn andere keuzes gemaakt.

Er is geen jeugdcultuurhuis gekomen. Er is voor gekozen geen nieuw reglement voor een polderdichter op te stellen. Hierover zal nog een uitspraak moeten worden gedaan in de nieuwe cultuurnota.

Over de positionering van Museum Schokland wordt nog steeds nagedacht. We gaan Museumbeleid formuleren.

Niet in alle gevallen is het tijdspad, zoals opgenomen, gevolgd of gehaald.

5. Hoe kijken we terug op de missie en de visie en de vijf pijlers van het beleid?

We formuleerden de missie en visie als volgt:

MISSIE

De gemeente ziet cultuur als een belangrijk middel voor identiteitsvorming en persoonlijke ontwikkeling en als middel tot bevorderen van de sociale samenhang. Cultuur verrijkt je als mens, als individu en als deelnemer van een groter sociaal verband. De versterking en verrijking van de identiteit en de ontwikkeling van inwoners en de identiteit van de gemeenschap die zij samen vormen, ziet de gemeente als bijzondere meerwaarde. De gemeente wil dit stimuleren door blijvend te investeren in cultuurbeleid.

De gemeente wil ervoor zorgen dat cultuur blijvend kan concurreren met het meer 'gedigitaliseerd' vrijetijdsaanbod, zoals internet, games en televisie.

Cultuur is er voor *iedereen*. Gemeenschapsgeld ten behoeve van culturele activiteiten wordt als eerste ingezet voor een zo groot mogelijk groep. Toegankelijk en laagdrempelig.

Elke inwoner van de Noordoostpolder kan kennis nemen van verschillende disciplines van kunst en cultuur. Als een inwoner kennis heeft gemaakt met een bepaalde discipline en daarmee verder wil, dan moet er ook aanbod zijn. Dat aanbod komt tot stand in goede *wisselwerking* tussen gemeente, gesubsidieerde instellingen en particuliere aanbieders.

De gemeente mikt er op dat zoveel mogelijk inwoners ook zelf *cultureel actief* zijn. De gemeente investeert in deelname aan cultuur 'van onder af', dus via *de jeugd* en investeert daarmee in het culturele leven van de toekomst en in de ontplooiing van jonge mensen.

Als belangrijke randvoorwaarde draagt de gemeente bij aan de *samenwerking* tussen instellingen, zowel om maximaal rendement te halen uit onze cultuurmiddelen als om de maatschappelijke cohesie te versterken.

Beleidskader voor 2010-2014:

In economisch onzekere tijden zijn er ten behoeve van het cultuurbeleid met het oog op de financiën maximaal vijf belangrijke pijlers:

- a. het zoveel mogelijk op het huidige niveau in stand houden van de drie grote professionele culturele instellingen;
- b. het blijven stimuleren van de amateurkunsten;
- c. het ondersteunen van cultuur- en erfgoededucatie;
- d. het borgen van het behoud van het cultureel erfgoed en het vertellen van 'het verhaal van de polder';
- e. het ondersteunen van initiatieven die een 'cultureel visitekaartje' afgeven.

Conclusies

t.a.v. de Missie

Wat opvalt:

- is een aantrekkelijke cultureel klimaat positief voor het vestigingsklimaat en stimuleert het daarmee ook economische doelstellingen? Dat ontbreekt.
- Hoe kun je meten dat cultuur concurreert met gedigitaliseerd vrijetijdsaanbod?
- Kunnen we het wel volhouden in tijden van bezuinigingen dat cultuur er voor iedereen is, laagdrempelig?
- Cultuur begint van onderaf is een goede insteek gebleken: gemeenschapsgeld wordt allereerst gegeven aan jeugd en jongeren ten behoeve van kennismaken met verschillende disciplines van kunst en cultuur
- De samenwerking is aanzienlijk verbeterd, maar blijft punt van aandacht.

Ten aanzien van de vijf pijlers:

- Het zoveel mogelijk in stand houden met minder middelen: dat blijft wel een doel, maar waar is het punt dat bezuinigingen die instandhouding in gevaar brengen? Het (toen) huidige niveau is inmiddels een niveau lager: dat is wel degelijk haalbaar gebleken door slim bezuinigen FMB en vorming Cultuurbedrijf.
- Andere pijlers blijven overeind en cultureel visitekaartjes heeft voor de meeste innovatie en vernieuwing gezorgd, maar nauwelijks bij verenigingen en amateurs.